

2010-02-18

Dnr 2010-58

Regeringen  
Justitiedepartementet  
103 33 STOCKHOLM

## **Revisorsnämndens årsredovisning för år 2009**

Revisorsnämnden (RN) överlämnar härmed årsredovisningen för räkenskapsåret 2009.

RN:s operativa verksamhet är indelad i fyra verksamhetsområden: Examinationsverksamhet, Godkännande/auktorisering/registrering, Tillsyn samt Internationella kontakter.

Tillsynsverksamheten omfattar fyra delområden: periodiskt återkommande (löpande) kvalitetskontroll, systematisk och uppsökande tillsyn (SUT), disciplinärenden samt förhandsbesked. Den löpande kvalitetskontrollen sker med två huvudsakliga inriktningar. För det första kontrolleras de revisorer och revisionsbolag som har uppdrag i bolag vars värdepapper är noterade på en reglerad marknad (noterade bolag). För det andra kvalitetssäkrar RN den kontroll som revisorsorganisationen FAR SRS utför av sina medlemmar samt kontrollerar direkt de revisorer som inte är anslutna till FAR SRS. SUT-ärenden initieras av RN efter ett riskbaserat urval bland revisorerna. Om det vid kvalitetskontrollen eller i ett SUT-ärende framkommer allvarliga brister inleds ett disciplinärende. Disciplinärenden initieras i övrigt genom underrättelser från myndigheter – främst Skatteverket – samt genom anmälningar från klienter och andra intressenter eller på RN:s eget initiativ med anledning av bland annat uppgifter i media. Förhandsbesked lämnas antingen i fråga om en revisor med hänsyn till sitt oberoende kan inneha ett visst revisionsuppdrag eller i fråga om en revisor får utöva viss sidoverksamhet.

## **RESULTATREDOVISNING**

RN:s verksamhet är helt avgiftsfinansierad. Intäkterna består huvudsakligen av provavgifter, ansökningsavgifter och årsavgifter. Intäkterna disponeras av myndigheten. Nedan framgår verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på RN:s huvudsakliga uppgifter (tabell 1) samt budget och utfall (tabell 2).

Tabell 1

<b>Fördelning av intäkter/kostnader (tkr) <sup>1</sup></b>						
	<b>2009</b>		<b>2008</b>		<b>2007</b>	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Examination	8 203	-7 676	5 749	-6 617	6 625	-6 966
<i>Kostnad per tentand <sup>2</sup></i>		<i>-15,51</i>		<i>-19,12</i>		<i>-17,46</i>
Godk./aukt./registrering	1 922	-2 365	1 759	-1 863	2 326	-2 031
<i>Kostnad per ansökan <sup>3</sup></i>		<i>-2,56</i>		<i>-2,10</i>		<i>-2,04</i>
Tillsyn	19 338	-17 106	15 775	-17 403	16 461	-17 335
Internationella kontakter	1 496	-1 315	820	-906	739	-779
<b>Totalt</b>	<b>30 959</b>	<b>-28 462</b>	<b>24 103</b>	<b>-26 789</b>	<b>26 151</b>	<b>-27 111</b>
<b>Resultat</b>	<b>2 497</b>		<b>-2 686</b>		<b>-960</b>	

Vad gäller tillsyn och internationella kontakter har kostnaderna inte fördelats på enskilda ärenden och/eller aktiviteter. Detta beror på att tidsåtgången och bemanningen varierar med den enskilda uppgiftens komplexitet, vilket innebär att en kostnadsfördelning på dessa områden skulle kräva en oproportionerligt kostsam intern administration.

Tabell 2

<b>Budget och balanserad kapitalförändring (tkr)</b>					
	Utgående	Intäkter	Kostnader	Resultat	Utgående
	ack res 2008	2009	2009	2009	ack res 2009
Regleringsbrev för 2009	-591	28 000	-28 000	0	-591
Årsredovisningen 2009	-1 877	30 959	-28 462	2 497	619 *

\* Summeringsdifferens pga. avrundning

Kommentarer till budgetutfallet enligt återrapporteringskravet i regleringsbrevet finns på sidan 15.

## 1. Verksamhetsområden

### 1.1 Examination

#### *Mål*

*Prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen ska anordnas minst en gång per år.*

#### *Återrapportering*

RN har anordnat prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen vid två tillfällen under 2009. Prov har genomförts i maj och december i Stockholm och Göteborg. Antalet tentander samt hur många som genomförde proven med godkänt resultat framgår av tabell 3.

<sup>1</sup> Intäkter och kostnader direkt hänförliga till en viss verksamhetsgren har förts till denna. Övriga intäkter och kostnader har fördelats på verksamhetsgrenarna med utgångspunkt från nedlagd arbetstid.

<sup>2</sup> Antal tentander 2009 = 495, 2008 = 346, 2007 = 399

<sup>3</sup> Antal ansökningar 2009 = 924, 2008 = 887, 2007 = 996

Tabell 3

Antal tentander	2009		2008		2007	
	Revisors- examen	Högre revisors- examen	Revisors- examen	Högre revisors- examen	Revisors- examen	Högre revisors- Examen
totalt	435	60	273	73	284	115
med godkänt resultat	242	38	142*	48	166	68

\* siffran reviderad efter omprövningar (+2)

## 1.2 Godkännande/auktorisation/registrering

### *Mål 1*

*Beslut om godkännande, auktorisation och registrering ska meddelas senast två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.*

### *Åtterrapportering*

Samtliga förstagsansökningar har avgjorts inom föreskriven tid. Antalet inkomna ansökningar framgår av tabell 4.

Tabell 4

Förstagångsansökningar	2009		2008		2007	
	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade
Godkännande	197	195	128	127	192	191
Auktorisation	48	46	73	72	55	55
Registrering	19*	16	13	12	13	11
Totalt	<b>262</b>	<b>257</b>	<b>214</b>	<b>211</b>	<b>260</b>	<b>257</b>

\* Två registreringar avser revisionsföretag från tredje land (ny grupp från 2009).

**Kommentar:** Två ansökningar om auktorisation har avslagits 2009.

### *Mål 2*

*Beslut i ärenden gällande ansökan om fortsatt godkännande, auktorisation och registrering ska normalt meddelas senast en månad före utgången av pågående period.*

### *Åtterrapportering*

Antalet godkännanden, auktorisationer samt registreringar som löper ut (giltighetstid fem år) varierar år från år. Av tabell 5 framgår hur många revisorer/revisionsbolag som var aktuella för nytt femårsförordnande under 2009, hur många ansökningar som inkom samt antalet beslut. Av beslutet 2009 har drygt 96 procent meddelats senast en månad innan pågående period löpte ut.<sup>4</sup> Förseningen av resterande beslut har orsakats av att ansökningar kommit in sent och/eller krävt kompletteringar i flera omgångar.

<sup>4</sup> 2008 = 95 % 2007 = 93 %, 2006 = 97 %

Tabell 5

<b>Ansökan om fortsatt förordnande</b>	<b>2009</b>	<b>2008</b>	<b>2007</b>
Antalet aktuella revisorer/revisionsbolag	718	750	864
Inkomna ansökningar	667	676	739
Beviljade	666	673	739
Avslag/avvisade	1	3	0

**Kommentar:** Antalet revisorer framgår av tabell 6 nedan.

Tabell 6

<b>År</b>	<b>2009</b>	<b>2008</b>	<b>2007</b>
Antal revisorer den 1 januari	3 996	4 108	4 135
Antal revisorer den 31 december	3 994	3 996	4 108
Förändring netto	-2	-112	-27

### 1.3 Tillsyn

#### *Mål 1*

*Det är av stor vikt att Revisorsnämnden finner och ur systemet utesluter revisorer som uppsåtligen gör orätt i sin revisionsverksamhet, förfar oredligt, utför ett grovt bristfälligt arbete eller av annat skäl inte är lämpliga att utöva revisionsverksamhet. Detta gäller särskilt om revisorn därigenom medverkar till eller underlättar för ekonomisk brottslighet. Nämnden ska även vara uppmärksam på om revisorerna har fullgjort sin skyldighet att anmäla brott enligt 9 kap. 42–44 §§ aktiebolagslagen (2005:551). Vidare är det av stor betydelse att Revisorsnämnden ingriper mot revisorer som äventyrar sitt oberoende. Förutom handläggning av anmälningar ska tyngdpunkten i verksamheten ligga på den systematiska och uppsökande tillsynen. Nämnden ska också inom ramen för sin tillsynsverksamhet säkerställa att alla revisorer genomgår regelbunden kvalitetskontroll.*

#### *Återrapportering*

Antalet öppnade disciplinärenden, andelen egna initiativärenden samt hur många som kan hänföras till den systematiska och uppsökande tillsynen (SUT) framgår av tabell 7.

Tabell 7

<b>Anmälare</b>	<b>2009</b>	<b>2008</b>	<b>2007</b>
Egeninitierade	32	36	45
• varav från SUT	(10)	(7)	(12)
• varav från kvalitetskontroll	(6)	(18)	(18)
Skatteverket	14	30	26
Klient	44	39	35
Övriga (Ekobrottsmyndigheten, kronofogde m.fl.)	38	36	36
Summa öppnade disciplinärenden:	<b>128</b>	<b>141</b>	<b>142</b>

Antalet enskilda ärenden som under året öppnats, avslutats respektive överförts till disciplinärende inom de olika SUT-projekten framgår av tabell 8.

Tabell 8

SUT-projekt	Antal ärenden inom respektive projekt 2009		
	Öppnade <sup>5</sup>	Avslutade <sup>6</sup>	varav till disciplin <sup>7</sup>
1. Ej medlem i FAR SRS (avslutat) <sup>8</sup>	–	–	
2. Stora revisionsuppdrag/revisionsbyråer <sup>9</sup>	1	5	0
3. Övertagen kvalitetskontroll <sup>10</sup>	1	2	2
4. Revisor med stort antal uppdrag	6	7	4
5. Tveksamheter vid förnyelse	0	0	0
6. Revisor som tidigare erhållit varning	4	3	1
7. Övriga <sup>11</sup>	6	5	3
<b>Totalt inom samtliga projekt:</b>	<b>18</b>	<b>22</b>	<b>10</b>

Ärendebalansen avseende tillsynsärenden vid utgången av 2009 framgår av tabell 9.

Tabell 9

År	2009	2008	2007
Öppna tillsynsärenden	<b>137</b>	<b>143</b>	<b>174</b>
• varav disciplin	84	103	101
• varav övrig tillsyn	53	40	73

RN:s kvalitetskontroll under 2009 redovisas på sid 12 ff.

## Mål 2

*Minst hälften av alla disciplinärenden som väcks ska vara avgjorda inom ett år från öppningsdagen och minst 90 procent ska vara avgjorda inom två år.*

## Återrapportering

I tabell 10 redovisas handläggningstiderna för de 147 disciplinärenden <sup>12</sup> som avgjordes under 2009 enligt regleringsbrevets krav på återrapportering. De fastställda målen för ärendegruppen är uppfyllda.

<sup>5</sup> Öppnade ärenden inom samtliga projekt 2008 = 18, 2007 = 32, 2006 = 38

<sup>6</sup> Avslutade ärenden inom samtliga projekt 2008 = 27, 2007 = 32, 2006 = 45

<sup>7</sup> Ärenden till disciplin från samtliga projekt 2008 = 7, 2007 = 12, 2006 = 13

<sup>8</sup> SUT-projekt 1 avslutades 2007.

<sup>9</sup> SUT-projekt 2 avslutades 2009 och har ersatts av periodiskt återkommande kvalitetskontroll (se mer avsnittet Revisionskvalitet, sid 11 ff).

<sup>10</sup> Granskning av revisorer som vägrat underkasta sig FAR SRS kvalitetskontroll.

<sup>11</sup> SUT-utredningar som RN påbörjat med anledning av uppgifter i bl.a. massmedia.

<sup>12</sup> 2008 = 139, 2007 = 140, 2006 = 139

Tabell 10

Disciplin 2009	Handläggningstid				Totalt
	kortare än 1 år	längre än		2 år	
	12 mån	18 mån			
<b>Antal ärenden</b>	103	23	21	0	147
i % av totalen	70,1%	15,6%	14,3%	0,0 %	100,0%
varav inom två år	100,0%				

**Kommentar:** Av de under 2009 avgjorda 147 disciplinärendena avsåg 51 ärenden godkända revisorer, 91 ärenden auktoriserade revisorer och 5 ärenden registrerade revisionsbolag. Totalt fattades 56 beslut om disciplinär åtgärd, varav 4 varningar avsåg delbeslut för underlåtenhet att svara på RN:s föreläggande. Av besluten överklagades 25 procent.<sup>13</sup>

Tabell 11

Disciplinär åtgärd	Godkända revisorer	Auktoriserade revisorer	Revisions- bolag	Totalt
<b>2009</b>				
Upphävande	6	3	0	9
Varning	15	18	1	34
Erinran	2	10	1	13
<b>Totalt</b>	<b>23</b>	<b>31</b>	<b>2</b>	<b>56</b>
<b>2008</b>				
Upphävande	3	2	0	5
Varning	14	16	0	30
Erinran	8	12	1	21
<b>Totalt</b>	<b>25</b>	<b>30</b>	<b>1</b>	<b>56</b>
<b>2007</b>				
Upphävande	5	5	0	10
Varning	20	22	0	42
Erinran	5	8	1	14
<b>Totalt</b>	<b>30</b>	<b>35</b>	<b>1</b>	<b>66</b>

### **Mål 3**

*Ansökan om förhandsbesked ska avgöras inom två månader från det datum komplett ansökan inkommit till nämnden.*

### **Återrapportering**

Under 2009 avgjordes tio ansökningar om förhandsbesked.<sup>14</sup> Samtliga avgjordes inom den föreskrivna tidsgränsen.

<sup>13</sup> 2008 = 21,4 %, 2007 = 28,8 %, 2006 = 17,2 %

<sup>14</sup> 2008 = 8, 2007 = 11, 2006 = 6

## 1.4 Internationella kontakter

### *Mål*

*Nämnden ska följa den internationella utvecklingen av god revisorssed och god revisionsred.*

### *Åtterrapporering*

RN har liksom tidigare år varit representerad i Europeiska kommissionens arbetsgrupp European Group of Auditors' Oversight Bodies (EAOB). Gruppen består av representanter från medlemsländernas tillsynsmyndigheter. EAOB:s uppgift är bl.a. att fungera som ett rådgivande organ till kommissionen i frågor som hänger samman med införlivandet av det *åttonde bolagsrättsliga direktivet om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning* samt tillsynssamarbete mellan medlemsländerna. Vidare ska EAOB biträda kommissionen vid införlivandet av internationellt accepterade revisionsstandarder som, när de antagits av kommissionen, kommer att bli en del av det svenska regelverket för god revisionsred. RN har varit representerad i ett flertal av EAOB:s arbetsgrupper inom olika områden.

EAOB:s arbete har under året huvudsakligen varit inriktat på fyra områden: samarbete mellan medlemsstaternas tillsynsmyndigheter, förhållandet till tillsynsorgan från tredje land, formerna för utförande av kvalitetskontroller samt arbetet med att ta fram nya internationella revisionsstandarder (ISA) och att översätta dessa.

Fokus vad gäller **samarbete mellan medlemsstaternas tillsynsmyndigheter** har legat på behovet av att finna former för samarbete vad gäller informationsutbyte och gränsöverskridande tillsynsverksamhet inom EU. RN har deltagit i den arbetsgrupp som har till uppgift att utveckla tillsynssamarbetet mellan tillsynsmyndigheterna inom EU (EAOB Sub-group on Intra EU Cooperation).

RN har även deltagit i arbetsgruppen som har till uppgift att utveckla samarbetet med **tillsynsorgan från tredje land** (EAOB Sub-group on Third Countries). Av särskild betydelse vad gäller förhållandet till tillsynsorgan från tredje land har varit frågan om hur tillsynen ska organiseras beträffande de revisorer som – på grund av att de reviderar bolag med värdepapper som är noterade på en amerikansk börs eller dotterbolag till sådana bolag – även är föremål för tillsyn från det amerikanska tillsynsorganet Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB). Diskussionen har i huvudsak kretsat kring möjligheterna för revisorerna inom EU att till PCAOB – direkt eller genom den nationella tillsynsmyndigheten – överlämna sådant material som PCAOB behöver för sin tillsyn. Arbetet har bl.a. utmynnat i att ett flertal länders tillsynsmyndigheter – däribland RN – i skrivelser till revisionsbyråerna i sina respektive länder klargjort att det för närvarande inte är förenligt med de krav som ställs på revisorer inom EU att till PCAOB lämna uppgifter ur revisionsbyråns revisionsdokumentation eller ur andra klienthandlingar.

RN har även varit representerad i det arbete som bedrivs i arbetsgruppen EAOB Sub-group on Inspections som utvecklar formerna för utförande av **kvalitetskontroller**.

Slutligen har RN även varit representerad i den s.k. ISA Subgroup, som har till uppgift att vara kommissionen och EGAOB behjälplig med beredningen av frågor kring införandet av internationellt accepterade **revisionsstandarder** inom EU, samt i den särskilda arbetsgrupp som ska övervaka översättningsarbetet av dessa.

Utöver EU-samarbetet har RN haft fortsatta kontakter med PCAOB för att diskutera förutsättningarna för ett tillsynssamarbete. Som ett led i dessa kontakter deltog en representant från RN vid ett i oktober 2009 av PCAOB anordnat seminarium rörande den amerikanska revisorstillsynen. Tjänstemän från RN har också sammanträffat med representanter från PCAOB för att närmare diskutera förutsättningarna för kommande inspektionssamarbete.

RN är medlem i organisationen International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR), vars syfte är att på olika sätt främja samarbete mellan tillsynsmyndigheter på revisorsområdet världen över. IFIAR har idag 34 medlemmar och växer fortlöpande. Organisationen arbetar huvudsakligen med två frågor. Den ena är utveckling av kvalitetskontroll i syfte att göra de nationella tillsynsmyndigheternas arbetsmetoder så samordnade och så effektiva som möjligt. IFIAR arbetar här bl.a. genom särskilda seminarier för erfarenhetsutbyte där medlemmarnas praktiskt arbetande kvalitetskontrollanter träffas och diskuterar ett antal ämnen på detta område. Ett sådant seminarium anordnades under RN:s värdskap i Stockholm i mitten av februari 2009. Den andra frågan är att etablera någon form av tillsyn över de stora globala revisionsnätverken. Med den form IFIAR har i dagens läge kan det inte bli fråga om tillsynssamarbete i formell mening. Däremot sker en djuplodande dialog mellan organisationen och företrädare för de globala nätverken. Under året har bl.a. personer ur den högsta ledningen i alla nätverken framträtt inför IFIAR:s plenum och besvarat detaljerade frågor om sina olika system för kvalitetssäkring av den revisionsverksamhet som bedrivs i varje land. I en arbetsgrupp i vilken RN är medlem diskuteras hur det internationella samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna ska kunna utformas främst när det gäller informationsutbyte.

Som ett led i det strukturerade nordiska samråd som inleddes 2005 har RN under 2009 stått värd för ett möte med representanter för de danska, finska och norska tillsynsmyndigheterna för ömsesidiga erfarenhetsutbyten. Vid mötet avhandlades bl.a. frågor om åtgärder för införlivande av det åttonde bolagsrättsliga direktivet, det pågående arbetet med utformningen av systemet för kvalitetskontroller i respektive land samt övrigt pågående lagstiftningsarbete i de deltagande länderna.

## 2. Övriga mål och återrapporteringskrav

*Nämnden ska*

- peka på eventuella speciella problem som kan finnas inom branschen,
- lämna exempel på hur det egna arbetet kan ha haft effekter på utvecklingen inom revisorsområdet,
- redogöra för sin bedömning av kvaliteten på den revision som utförs av de kvalificerade revisorerna,

- redogöra för sådant samarbete med andra myndigheter som har till syfte att motverka ekonomisk brottslighet,
- vid utformningen av föreskrifter och allmänna råd beakta att myndigheten ska bidra till regeringens mål att minska de administrativa kostnaderna för företagen.

## **Åtterrapporering**

### **Speciella problem inom branschen och andra iakttagelser**

RN har även under 2009 avgjort ett antal disciplinärenden som rört revisioner i bolag som är börsnoterade eller noterade på annan marknadsplats eller som hänger samman med sådana revisioner. I samband härmed har RN hållit fast vid sin tidigare fastlagda ståndpunkt, att det ställs särskilt höga krav på revisorns arbete vid revisioner i noterade bolag.

Två av ärendena, som grundades på anmälningar från Finansinspektionen, rörde revisionen av en bank. RN:s prövning omfattade både den huvudansvarige revisorn och den av Finansinspektionen förordnade revisorn. Banken hade offentliggjort uppgifter om att handlare på tradingavdelningen hade påverkat värderingen av vissa derivat-instrument i bankens handelslager bland annat genom att basera teoretiska värderingar på orealistiska volatilitetsantaganden. Som en följd av detta hade bankens resultat från handeln med finansiella instrument överskattats väsentligt. Finansinspektionen har med anledning av dessa uppgifter gjort en omfattande granskning av banken, vilket ledde till att banken meddelades varning och ålades att betala en straffavgift. I anmälan gjorde Finansinspektionen gällande att det hade förekommit ett antal olika brister i banken som revisorerna borde ha uppmärksammat.

RN fann att det inte fanns grund för att rikta någon kritik mot revisorernas granskning och bedömning av bankens övergripande interna kontrollsystem. I fråga om den huvudansvarige revisorns arbete konstaterade RN att frånvaron av godtagbara interna riktlinjer för redovisning och värdering av finansiella instrument i banken utgjorde ett avsteg från Finansinspektionens regelverk och en brist i bankens interna kontroll över handeln med finansiella instrument. Genom att inte påtala denna brist skriftligen till bankens ledning hade den huvudansvarige revisorn åsidosatt god revisionsbedömning. RN fann vidare att den huvudansvarige revisorns granskning av bankens handelslager av finansiella instrument inte hade varit tillräckligt systematisk och djupgående för att uppfylla de krav som ställs enligt god revisionsbedömning. RN fann också vissa brister i revisorns granskning av bankens årsredovisningar. RN meddelade den huvudansvarige revisorn varning. Detta beslut är överklagat.

RN konstaterade att den av Finansinspektionen förordnade revisorn i stor utsträckning har kunnat förlita sig på den huvudansvarige revisorns granskning av bankens interna riktlinjer och av handelslagret, och att dennes egna insatser i denna del hade en rimlig inriktning och omfattning. När det gäller bankens årsredovisningar fann RN däremot att Finansinspektionsrevisorn hade åsidosatt god revisionsbedömning genom att i alltför stor utsträckning förlita sig på den huvudansvarige revisorns granskning. RN meddelade honom därför erinran. Revisorn överklagade inte RN:s beslut och det har därför vunnit laga kraft.

I ett tredje ärende prövade RN det ansvar som ett registrerat revisionsbolag har för att dess verksamma revisorer ska kunna bedöma sin opartiskhet och självständighet. Bakgrunden var att revisionsbolaget åtog sig att göra en värdering av aktierna i ett aktiebolag. Aktiebolaget var moderbolag i en koncern med ett stort antal dotter- och dotterdotterbolag. Koncernen bedrev bland annat fastighetsförvaltning. Bland bolagen i koncernen fanns ett dotterdotterbolag som ägde en stor andel av koncernens fastighetsbestånd, tillika stor del av koncernens samlade tillgångar. Dotterdotterbolaget hade vid den aktuella tidpunkten en vald revisor som var verksam vid revisionsbolaget. Revisorn hade inom ramen för sitt revisionsuppdrag att ta ställning till bl.a. värdet av fastighetsbeståndet. RN konstaterade att även om ställningstagandena inom respektive uppdrag gjordes med delvis olika utgångspunkter och utifrån olika förutsättningar, kunde revisionsbolagets värderingsuppdrag skada förtroendet för den valde revisorns arbete; misstankar kunde lätt uppkomma om att denne vid sin revision skulle vara mindre benägen att göra en annorlunda bedömning av bolagets ställning än den som hans kolleger på revisionsbyrån hade gjort vid värderingsuppdraget. RN konstaterade därför att det när revisionsbolaget tog på sig värderingsuppdraget uppkom ett hot mot förtroendet för den valde revisorns opartiskhet och självständighet. Man informerade dock inte den valde revisorn utan gjorde på egen hand bedömningen att uppdraget inte kunde ge upphov till något hot mot förtroendet för dennes opartiskhet och självständighet i revisionsuppdraget. Härigenom framtogs den valde revisorn möjligheten att, innan revisionsbyrån accepterade och utförde uppdraget, fullgöra sin lagstadgade skyldighet att pröva förutsättningarna för att behålla revisionsuppdraget. RN meddelade revisionsbolaget varning. Beslutet överklagades inte.

RN har också i sin tillsynsverksamhet prövat frågan om ett registrerat revisionsbolags annonsering kan rubba förtroendet för dess revisorers opartiskhet och självständighet. Revisionsbolaget bedrev under våren och försommaren 2009 en annonskampanj i vilken man använde sig av revisionsklienter till byrån. Gemensamt för annonserna var att de innehöll en bild som visade en produkt som såldes av det aktuella klientföretaget samt dess logotyp. Nederst i annonsen fanns revisionsbolagets logotyp och ett kortare textavsnitt där det med hänvisning till klientföretaget bl.a. uppgavs att det bakom varje framgångsrikt företag finns någon ”som ger goda råd, som granskar och som skapar rätt förutsättningar”. Annonserna lades även ut på revisionsbolagets webbplats där det också presenterades intervjuer med företrädare för de tre aktuella företagen i vilka dessa redogjorde för fördelarna med att anlita revisionsbolaget.

RN konstaterade i sitt beslut att exponeringen av klientföretagen i annonserna har varit betydande. Med hänsyn härtill, till de ömsesidiga positiva omdömen som framkommer i annonserna samt till att uppgifterna genom kampanjen har fått en stor spridning anser RN att marknadsföringen har varit ägnad att rubba förtroendet för revisorernas opartiskhet och självständighet. RN fann att det var fråga om ett oberoendehot som revisionsbolaget självt har gett upphov till och som kunde balanseras endast genom långtgående motåtgärder. Revisionsbolaget meddelades erinran. Beslutet överklagades inte.

### **Effekter av RN:s arbete på utvecklingen inom revisorsområdet**

RN har under år 2009 arbetat med ändringar i myndighetens föreskrifter. I ett första steg gjordes en översyn för att anpassa föreskrifterna till det arbete som regeringen har genomfört för att införliva det åttonde bolagsrättsliga direktivet i svensk rätt. Ett andra

steg innefattade att anpassa RN:s föreskrifter till de krav som ställts på blivande revisorer, revisorer och registrerade revisionsbolag i samband med de genomförda ändringarna i revisorslagen och revisorsförordningen samt penningtvättslagen, att förtydliga vissa av de krav som redan tidigare uppställts i RN:s föreskrifter, att upphäva de delar av föreskrifterna som inte längre fyllde någon funktion eller inte var ekonomiskt försvarbara samt att göra föreskrifternas olika bestämmelser språkligt mer enhetliga.

RN:s uttalanden i disciplinärenden, förhandsbesked eller i annan form blir en del av den goda revisorsseden och får därmed stor effekt på utvecklingen inom revisorsområdet. Vad gäller disciplinärenden är RN:s uppfattning att seriösa revisorer ser mycket allvarligt även på den lindrigaste disciplinära åtgärden erinran. RN har också uppfattningen att revisorskåren med små undantag rättar sig efter de uttalanden som RN gör i t.ex. disciplinärenden. En mer påtaglig effekt av RN:s tillsynsarbete är att revisorer som har utfört grovt bristfälliga arbeten uteslutits ur systemet genom att RN upphävt godkännandet respektive auktorisationen.

RN:s verksamhet är inte enbart inriktad på att hantera tillsynsärenden, utan myndighetens uppfattning i aktuella revisorsfrågor förs även fram genom en utåtriktad verksamhet bl.a. i möten med andra myndigheter, med revisorsorganisationen FAR SRS och med enskilda revisionsbolag samt genom artiklar i fackpress. Den effekt denna verksamhet har på utvecklingen av revisorsområdet är visserligen svår att mäta men ingalunda försumbar.

I sin egenskap av expertorgan till regeringen i frågor som gäller revisorer och revision har RN besvarat ett antal remisser som berört dessa frågor. RN:s synpunkter får inte sällan genomslag i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

## **Revisionskvalitet**

RN:s tillsynsverksamhet är som nämnts ovan uppdelad på ett antal delar, nämligen periodiskt återkommande (löpande) kvalitetskontroll, systematisk och uppsökande tillsyn (SUT) samt handläggning av disciplinärenden och förhandsbesked. Av intresse när det gäller att bedöma revisionskvalitet är först och främst den löpande kvalitetskontrollen som bedrivs på två olika områden med olika metoder. Även SUT och handläggning av disciplinärenden ger en bild av revisionskvaliteten, men inte lika generell.

Ett viktigt syfte med RN:s tillsynsverksamhet är att ge underlag för en bedömning av om revision utförs med god kvalitet och om revisionskvaliteten utvecklas kontinuerligt. Tillsyn kan bedrivas framåtriktad, händelsestyrt eller som en kombination av dessa angreppssätt. Under de senaste åren har RN:s tillsynsverksamhet tydligt förskjutits mot framåtriktad kvalitetskontroll och RN:s resurser har i denna del ökats betydligt. En mer framåtriktad tillsyn medför en större koncentration på aktuella frågor och problem i revisionsverksamhet snarare än händelser som kan ligga längre tillbaka i tiden. Satsningen på den löpande kvalitetskontrollen är ett uttryck för denna tyngdpunktsförskjutning och utgör ett viktigt inslag i utvecklingen av revisionskvaliteten i Sverige.

Den framåtriktade tillsynen bygger på sådan löpande kvalitetskontroll som utförs i samverkan med branschorganisationen FAR SRS och sådan som utförs av RN med interna resurser. I de interna resurserna ingår sedan år 2009 även kontraktsanställda personer med mycket gedigen revisionserfarenhet.

En bedömning av kvaliteten på den revision som utförs av svenska revisorer och revisionsföretag bör ha en första utgångspunkt i den information som samlas in genom olika systematiska kontroller. En viktig bedömningsgrund är här resultaten av de löpande kvalitetskontroller som utförs under RN:s tillsyn av branschorganisationen FAR SRS samt RN:s egen kvalitetskontroll av revisorer som inte är medlemmar i branschorganisationen. Dessa kvalitetskontroller omfattar samtliga revisorer.

En annan betydelsefull bedömningsgrund är den särskilt inriktade kvalitetskontroll som RN bedriver avseende revisorer och registrerade revisionsbolag som utför revision av noterade bolag. Denna löpande kvalitetskontroll omfattar över tiden alla dessa revisorer.

En annan källa för bedömning av den generella revisionskvaliteten i landet är den uppsökande tillsynen, SUT, som är riktad mot en bred grupp revisorer. SUT genomförs selektivt på riskbaserade urval av enskilda revisorer vilka huvudsakligen har mindre företag som uppdragsgivare. Det riskbaserade urvalet i SUT innebär att resultaten av utredningarna inte kan antas representera ett genomsnitt av revisorerna varför viss försiktighet får iaktas om man utifrån SUT vill dra slutsatser om den generella revisionskvaliteten.

En inte oväsentlig del av RN:s tillsyn baserar sig på anmälningar från utomstående. En övergripande bedömning av revisionskvalitet bör göras med stor försiktighet utifrån resultaten av anmälningsinitierade disciplinärenden, eftersom urvalet är tämligen slumpmässigt. Å andra sidan pekar anmälningarna inte sällan på faktiskt förekommande kvalitetsbrister.

#### *Periodiskt återkommande kvalitetskontroll*

Den kvalitetskontroll som FAR SRS enligt avtal med RN genomförde bland sina medlemmar under 2009 omfattade 873 revisorer<sup>15</sup> fördelade på 137 revisionsföretag. FAR SRS underrättade RN om att allvarliga brister konstaterats endast hos en revisor.

Av de av FAR SRS utförda kontrollerna kvalitetssäkrade RN 29 stycken som omfattade totalt 46 revisorer. RN konstaterade att de utförda kontrollerna genomgående hade hög kvalitet. Under året har RN – med anlitan av FAR SRS kvalitetskontrollanter – också fortsatt att kvalitetsgranska revisorer som inte är medlemmar av FAR SRS. Dessa uppgår till runt hundra av kårens ca 4 000 revisorer. Under 2009 granskades nio av dessa revisorer.

Under året öppnades sju disciplinärenden<sup>16</sup> med anledning av vad som framkommit vid kvalitetskontrollerna.

---

<sup>15</sup> 2008 = 503, 2007 = 943

<sup>16</sup> 2008 = 18, 2007 = 18

*Löpande kvalitetskontroll avseende revisorer och registrerade revisionsbolag som utför revision av noterade bolag*

RN:s kvalitetskontroll av revisorer vilka har revisionsuppdrag i noterade bolag rör huvudsakligen de fyra stora och de tre mellanstora registrerade revisionsbolagen i landet. Dessa sju revisionsföretag svarar för den dominerande delen av revisionerna i noterade bolag. En mycket liten andel, mindre än 5 procent, revideras av revisorer verksamma vid övriga revisionsföretag. Även dessa omfattas av RN:s egen kvalitetskontroll.

RN:s kvalitetskontroll omfattar genomgångar på revisionsföretagsnivå och i de enskilda uppdragen. På företagsnivå fokuseras granskningen på revisionsföretagets organisation, system och metoder för att kvalitetssäkra revisioner utförda av enskilda revisorer. Utöver en allmän genomlysning av revisionsföretagets revisionsmetodik och systemstöd till revisorerna i deras uppdragsarbete läggs tonvikt vid revisionsföretagets system och rutiner för intern kvalitetssäkring i uppdragsarbetet, företagsgemensam intern kvalitetskontroll av revisionen i efterhand, procedurer för att åta sig och förnya revisionsuppdrag samt hantering av oberoendefrågor. RN granskar också revisionsföretagets interna system för uppföljning av vidareutbildning, belöningsystem och användningen av specialister inom olika områden av mer komplicerad natur som svåra redovisningsfrågor, beskattning och värderingsfrågor.

Utöver den i huvudsak systeminriktade kvalitetskontrollen på företagsnivå innefattar RN:s egen kvalitetskontroll en kvalitetskontroll av de valda revisorernas revisionsarbete i de enskilda revisionsuppdragen i noterade bolag. Sådana uppdragsinriktade kontroller syftar dels till att verifiera att de riktlinjer, metoder och rutiner som revisionsföretaget har gett ut tillämpas på avsett sätt i det praktiska arbetet i de enskilda uppdragen dels till att kontrollera de enskilda revisorernas insatser. Denna del av kvalitetskontrollen har byggts ut med början år 2009 och kommer att ytterligare utvecklas under år 2010. Under år 2009 har revisioner av ett femtontal noterade företag granskats inom ramen för RN:s egen kvalitetskontroll. Granskningen har omfattat tre revisionsföretag, varav två större och ett medelstort. För det senare revisionsföretaget har kvalitetskontroll genomförts både på företagsnivå och på uppdragsnivå. Arbetet är ännu inte avslutat.

RN avslutade under år 2009 genomgångar av de fyra största revisionsföretagens system och rutiner för kvalitetskontroll av uppdrag inom den finansiella sektorn. Det absoluta flertalet av finansiella företag av betydelse i Sverige revideras av något av de fyra största revisionsföretagen. I genomgångarna ingick även ett urval av revisionsuppdrag avseende finansiella institutioner, såväl noterade bolag som andra större företag. Genomgångarna hade sin grund i den finansiella kris som drabbade det internationella banksystemet under 2008 och som medförde stora problem inom hela den finansiella sektorn samt senare även världsekonomin i stort. Krisen medförde generellt ökade revisionsrisker vid uppdrag i finansiella företag. De områden som bedömdes som särskilt betydelsefulla var revision av redovisning av verkliga värden, revisorns bedömning av ett företags möjlighet till fortsatt drift, revision av uppskattningar i boksluten, revision av förhållanden som berör närstående parter samt revisorns ansvar att vid en revision beakta risk för oegentligheter och fel. RN kunde konstatera att revisionsföretagens ledningar hade skapat en hög medvetenhet i sina organisationer om de ökade riskerna

och kraven på bland annat användning av specialiserade medarbetare i uppdragen för att säkerställa revisionskvaliteten.

Mot bakgrund av erfarenheterna av den löpande kvalitetskontroll som bedrivits under 2009 kan RN dra slutsatsen att kvaliteten på den revision som genomförs i Sverige generellt sett är mycket god.

### *SUT och disciplinärenden*

De vanligaste grunderna för allvarlig kritik i disciplinärenden är liksom tidigare år otillräckliga revisionsåtgärder och bristfällig dokumentation. Granskningen inom ramen för SUT eller underrättelser från FAR SRS efter kvalitetskontroll leder inte sällan till att RN nödgas upphäva en revisors godkännande eller auktorisation. Av de SUT-ärenden som avslutades under 2009 överfördes 45 procent till disciplinärenden. Med tanke på att ett överförande i princip bara sker vid konstaterade allvarliga brister i revisionskvaliteten eller allvarligare överträdelser av god revisorssed förefaller detta vara en hög siffra. Man bör emellertid – som nämnts ovan – beakta att urvalet för SUT är riskbaserat. Den höga andelen disciplinärenden efter SUT kan dock ses som en bekräftelse på att RN:s urvalsmetoder är effektiva och sannolikt fångar upp just sådana revisorer som utför ett bristfälligt arbete.

Det är ovanligt att en vanlig anmälan leder till att RN finner sådana brister i revisionskvaliteten att det leder till att revisorns godkännande eller auktorisation upphävs.

Avslutningsvis kan konstateras att antalet disciplinära åtgärder berör en mindre del av den totala revisorskåren, cirka 1,4 procent under 2009 (samma siffra som 2008). Med beaktande av detta och av vad som sagts om kontrollsystemet ovan anser RN att allt tyder på att den generellt höga revisionskvaliteten i Sverige upprätthålls.

### **Samarbete med andra myndigheter med syfte att motverka ekonomisk brottslighet**

Liksom tidigare år har RN haft löpande kontakter med företrädare för Ekobrottsmyndigheten (EBM) och Skatteverket i frågor som rör revisorer och revision och har samband med förebyggande eller bekämpning av ekonomisk brottslighet. Sådana frågor är också vanligt förekommande vid RN:s kontakter med FAR SRS. RN:s chef är medlem i EBM:s forensiska råd som inrättades 2007. Myndigheten har under 2009 deltagit i det arbete som bedrivs av Samordningsorganet mot penningtvätt.

### **Utformning av föreskrifter och allmänna råd**

Vid utformningen av föreskrifter och allmänna råd ska RN beakta regeringens mål att minska sådana administrativa kostnader för företagen som följer av statliga regelverk. RN har ovan redogjort för arbetet med översynen av myndighetens föreskrifter. I samband med detta har samråd skett med Regelrådet. RN:s förslag har i inga fall föranlett synpunkter från rådet.

## Budgetutfall

(tkr)	Prognos enligt regleringsbrev för 2009	Reviderad prognos enligt budgetunderlag för 2009	Utfall 2009
Intäkter	28 000	29 939	30 959
Kostnader	28 000	29 588	28 462
<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>417</b>	<b>2 497</b>

Intäkterna hamnade på drygt 1 mnkr över prognosen enligt budgetunderlaget för år 2009. Den enskilt största faktorn var att antalet tentander till höstens revisorsexamen vida överskred det antal som förväntades. Kostnaderna blev drygt 1 mnkr lägre än beräknat, bl.a. beroende på att granskningsteamerna för den särskilt inriktade kvalitetskontrollen avseende revisorer och registrerade revisionsbolag som utför revision i noterade bolag inte var fullt bemannade.

### *Myndighetskapital*

RN hade vid utgången av år 2008 ett negativt myndighetskapital om drygt 1,8 mnkr. I och med årets resultat är underskottet undanröjt.

## 3. Organisation

### *Åtterrapporering*

#### **Etnisk och kulturell mångfald**

RN:s personal består huvudsakligen av jurister med domstolsbakgrund samt ekonomer av vilka ett flertal är auktoriserade revisorer. Två anställda är födda i annat land än Sverige. Några särskilda åtgärder för att åstadkomma en bredare etnisk personalsammansättning har inte vidtagits.

#### **Arbetsmiljö och hälsa**

RN:s personal genomgår årliga hälsoundersökningar och har tillgång till friskvård i form av rabatterade avgifter för motion och massage. Den fysiska arbetsmiljön bevakas löpande.

**Åldersstruktur, könsfördelning:**<sup>17</sup>

Ålder	Ledning		Kärnkompetens		Stödkompetens	
	Kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	Män
61–	0	0	2	1	0	0
51–60	0	1	1	1	2	0
31–50	0	1	5	3	1	0
20–30	0	0	0	0	1	0
Totalt	0	2	8	5	4	0

**Kompetensförsörjning**

RN:s rekryterings- och personalpolitik är konsekvent inriktad mot att bidra till att uppfylla myndighetens verksamhetsmål. Myndigheten inriktar sig på att behålla – och vid behov ersätta – ett flertal mycket högt kvalificerade auktoriserade revisorer, var och en med sin speciella kompetensprofil. Rekryteringen sker huvudsakligen genom de löpande kontakterna med företrädarna för de största revisionsbyråerna samt FAR SRS. Motsvarande speciella kompetensprofiler gäller för jurister och övrig personal.

---

<sup>17</sup> Förändringar har skett under året. Uppgifterna avser situationen vid 2009 års utgång.

**RESULTATRÄKNING**

(tkr)	Not	2009	2008
<b>Verksamhetens intäkter</b>			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	30 951	23 993
Finansiella intäkter	2	8	110
<b>Summa</b>		<b>30 959</b>	<b>24 103</b>
<b>Verksamhetens kostnader</b>			
Kostnader för personal	3	-18 708	-17 959
Kostnader för lokaler	4	-2 564	-2 318
Övriga driftkostnader	5	-6 844	-6 271
Finansiella kostnader	6	-6	-30
Avskrivningar och nedskrivningar		-339	-211
<b>Summa</b>		<b>-28 462</b>	<b>-26 789</b>
<b>Verksamhetsutfall</b>		<b>2 497</b>	<b>-2 686</b>
<b>Årets kapitalförändring</b>	7	<b>2 497</b>	<b>-2 686</b>

**BALANSRÄKNING**

(tkr)	Not	2009-12-31	2008-12-31
<b>TILLGÅNGAR</b>			
<b>Immateriella anläggningstillgångar</b>			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	8	1 306	0
<b>Summa</b>		<b>1 306</b>	<b>0</b>
<b>Materiella anläggningstillgångar</b>			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	9	21	29
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	538	689
<b>Summa</b>		<b>559</b>	<b>718</b>
<b>Fordringar</b>			
Kundfordringar		208	401
Fordringar hos andra myndigheter		522	432
Övriga fordringar		7	8
<b>Summa</b>		<b>737</b>	<b>840</b>
<b>Periodavgränsningsposter</b>			
Förutbetalda kostnader	11	596	583
Övriga upplupna intäkter	12	209	222
<b>Summa</b>		<b>805</b>	<b>804</b>

(tkr)	Not	2009-12-31	2008-12-31
<b>Kassa och bank</b>			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		4 062	1 227
<b>Summa</b>		<b>4 062</b>	<b>1 227</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>7 469</b>	<b>3 589</b>
<b>KAPITAL OCH SKULDER</b>			
<b>Myndighetskapital</b>			
Statskapital	<b>13</b>	12	12
Balanserad kapitalförändring	<b>14</b>	-1 889	797
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		2 497	-2 686
<b>Summa</b>		<b>619</b>	<b>-1 877</b>
<b>Avsättningar</b>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	<b>15</b>	110	0
<b>Summa</b>		<b>110</b>	<b>0</b>
<b>Skulder m.m.</b>			
Lån i Riksgäldskontoret	<b>16</b>	1 759	627
Skulder till andra myndigheter		676	634
Leverantörsskulder		1 382	1 083
Övriga skulder		352	445
<b>Summa</b>		<b>4 170</b>	<b>2 789</b>
<b>Periodavgränsningsposter</b>			
Upplupna kostnader	<b>17</b>	2 570	2 644
Övriga förutbetalda intäkter		0	33
<b>Summa</b>		<b>2 570</b>	<b>2 677</b>
<b>SUMMA KAPITAL OCH SKULDER</b>		<b>7 469</b>	<b>3 589</b>

## TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat inte anges. Pga. avrundning kan summeringsdifferenser förekomma.

### 1. Tillämpade redovisningsprinciper

Revisorsnämndens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 10 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

#### Avvikelse från FÅB

I regleringsbrevet för år 2009 undantas RN från att lämna delårsrapport enligt 8 kap förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

### 2. Värderingsprinciper

#### **Anläggningstillgångar**

Som anläggningstillgångar redovisas förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 10 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

#### *Tillämpade avskrivningstider*

Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Datorer och kringutrustning	3 år
Möbler och kontorsmaskiner	5 år
Övriga inventarier	8 år

#### **Omsättningstillgångar**

Fordringarna har efter individuell prövning tagits upp till de belopp som beräknas inflyta.

#### **Skulder**

Skulder har tagits upp till nominellt belopp.

### 3. Uppgifter enligt 7 kap 2 § FÅB

Ersättningar	2009	2008
--------------	------	------

#### Direktör

Peter Strömberg	941	926
-----------------	-----	-----

#### Tillsynsnämnden – ledamöter

Elisabeth Palm, <i>ordförande t.o.m.2009-07-14</i>	47	93
Sten Andersson, <i>ordförande fr.o.m. 2009-07-15</i>	53	0
Gunnel Wennberg, vice ordförande	39	40
Vilhelm Andersson	49	39
Rune Brännström	51	16
Eva Ekström	41	41
Bertel Enlund	51	16
Per-Ola Jansson	49	16
Kerstin Nyquist	51	39
Anita Österholm	51	16

#### Tillsynsnämnden – ersättare

Annika Boström	2	–
Helena Dale	8	–
Mikael Ernström	6	–
Ola Forsberg	2	–
Ulf Järlebro	2	–
Marie Carlsson	–	2
Leif Lundfors	2	4
Claes Norberg <i>ledamot 2008, ersättare fr.o.m. 2009-10-08</i>	–	24
Bertil Sjöo	2	–
Gustaf Sjöberg	2	–

**Kommentar:** Sammanträdesarvoden för december 2009 har betalats ut i januari 2010 och är inte inkluderade i uppgifterna ovan.

#### Styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter

##### Tillsynsnämnden – ledamöter

Sten Andersson <i>ordförande fr.o.m. 2009-07-15</i>	Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut (ersättare)
Gunnel Wennberg <i>vice ordförande</i>	Rättsmedicinalverkets insynsråd (ledamot) Partibidragsnämnden (ledamot) Statsrådsarvodesnämnden (ledamot) Tjänsteförslagsnämnden vid Åklagarväsendet (ledamot)

Vilhelm Andersson	Tullverkets insynsråd (ledamot) Försvarsmaktens nämnd för kvalificerade skydds-identiteter (ledamot) Domstolsverkets insynsråd (ledamot) Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, skyddsregistreringsdelegationen (ledamot) Domarnämnden (ersättare) Överklagandenämnden för totalförsvaret (ersättare)
Rune Brännström	Fastighetsaktiebolaget Protinus (ledamot) Förvaltnings AB Lindöhall (ledamot) Hällristningar AB (suppleant) Advokatfirman Egnell AB (suppleant) Advokat Bo Linderberg AB (suppleant) Vibrationsteknik OGL AB (suppleant) AB Commodium rei (ledamot) Rosedala gård AB (suppleant) Advokatfirman Birgitta Mörner AB (suppleant) Advokat Peter Cademan AB (suppleant) John Brännström Förvaltning AB (ledamot) Advokat Rune Brännström AB (ledamot) Aceratec AB (ledamot) Advokat Henrik Stenberg AB (suppleant)
Per-Ola Jansson	IPOJ Konsult AB (ledamot) LeanOn AB (ledamot) Nordic Growth Market NGM AB (ledamot) SwedSec AB (ledamot) Euroclear Sweden AB (ledamot) Euroclear Finland Oy (ledamot)
Kerstin Nyquist	Forskarskattenämnden (ledamot)

### **Tillsynsnämnden – ersättare**

Annika Boström	Advokatfirman Annika Boström AB (ledamot)
Helena Dale	Balansen Helena Dale AB (ledamot) Balansen ASM AB (suppleant) Anini Konsult AB (suppleant) Balansen AB (suppleant) Balansen ESL AB (suppleant) ES:ets Revisionsbyrå AB (suppleant) Jonap AB (suppleant)
Mikael Ernström	AB Ernströms Revisionsbyrå (ledamot) Mittrevision AB (ledamot) Baker Tilly Sverige AB (ledamot)
Ulf Järlebro	BDO Nordic Stockholm AB (ledamot) BDO Nordic AB (ledamot) BDO Nordic Mälardalen AB (ledamot) BDO Nordic Consultants AB (suppleant)

Leif Lundfors	Lundfors Revisionsbyrå AB (ledamot)
Claes Norberg <i>fr.o.m. 2009-10-08</i>	Bokföringsnämnden (vice ordförande) Regelrådet (ersättare fr.o.m. 2009-03-25) Insynsrådet vid Bolagsverket (ledamot fr.o.m. 2009-09-10)
Gustaf Sjöberg	Finansinspektionen (ledamot) Sjöbergs Konditori i Gävle AB (styrelseordförande)
Kristina Ståhl <i>fr.o.m 2009-07-15</i>	Kristina Ståhl Skatt AB (ledamot) Regelrådet (ersättare)

#### 4. Anställdas sjukfrånvaro i procent

	2009	2008
Kvinnor	2,5	2,7
Män	1,4	0,7
Totalt	2,0	1,8

Ingen sjukfrånvaro under år 2009 (eller år 2008) har varat under en sammanhängande tid av mer än 60 dagar. Sjukfrånvaron redovisas inte i åldersgrupper pga. att ingen av grupperna har omfattat fler än tio anställda.

## 5. Noter

### Resultaträkning

	2009	2008
<b>Not 1</b>		
<b>Intäkter av avgifter och andra ersättningar</b>		
<i>Offentligrättsliga avgifter</i>		
Ansökningsavgifter	1 866	1 720
Årsavgifter	15 808	15 835
Särskilda årsavgifter	4 370	0
Examensavgifter	6 487	4 524
Administrationsavgifter examen	1 665	1 185
Övriga offentligrättsliga avgifter	230	365
	<b>30 426</b>	<b>23 629</b>
<i>Övriga avgifter och andra ersättningar</i>		
Avgiftsintäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	517	364
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	8	0
	<b>525</b>	<b>364</b>
<b>Summa</b>	<b>30 951</b>	<b>23 993</b>
<b>Not 2</b>		
<b>Finansiella intäkter</b>		
Ränteintäkter räntekonto i Riksgäldskontoret	8	110
<b>Summa</b>	<b>8</b>	<b>110</b>
<b>Not 3</b>		
<b>Kostnader för personal</b>		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	11 411	11 162
Övriga kostnader för personal	7 297	6 797
<b>Summa</b>	<b>18 708</b>	<b>17 959</b>
<b>Not 4</b>		
<b>Kostnader för lokaler</b>		
Kontorslokaler	1 966	1 900
Provlokaler	461	289
Städning och övriga lokalkostnader	137	129
<b>Summa</b>	<b>2 564</b>	<b>2 318</b>
<b>Not 5</b>		
<b>Övriga driftkostnader</b>		
Konsulttjänster avs. provkonstruktion och rättning	2 604	2 627
Övriga konsulttjänster	2 718	2 330
Övriga driftkostnader	1 522	1 314
<b>Summa</b>	<b>6 844</b>	<b>6 271</b>

		2009	2008
<b>Not 6</b>	<b>Finansiella kostnader</b>		
	Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	6	28
	Övriga finansiella kostnader	0	2
	<b>Summa</b>	<b>6</b>	<b>30</b>
<b>Not 7</b>	<b>Årets kapitalförändring</b>		
	Avgiftsfinansierad verksamhet, över-/underskott	2 497	-2 686
	<b>Summa</b>	<b>2 497</b>	<b>-2 686</b>

**Balansräkning**

		2009-12-31	2008-12-31
<b>Not 8</b>	<b>Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar</b>		
	Årets anskaffningar	1 424	0
	<b>Summa anskaffningsvärde</b>	<b>1 424</b>	<b>0</b>
	Årets avskrivningar	-118	0
	<b>Summa ackumulerade avskrivningar</b>	<b>-118</b>	<b>0</b>
	<b>Utgående bokfört värde</b>	<b>1 306</b>	<b>0</b>
<b>Not 9</b>	<b>Förbättringsutgifter på annans fastighet</b>		
	Ingående anskaffningsvärde	458	458
	<b>Summa anskaffningsvärde</b>	<b>458</b>	<b>458</b>
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-429	-416
	Årets avskrivningar	-8	-13
	<b>Summa ackumulerade avskrivningar</b>	<b>-437</b>	<b>-429</b>
	<b>Utgående bokfört värde</b>	<b>21</b>	<b>29</b>
<b>Not 10</b>	<b>Maskiner, inventarier, installationer m.m.</b>		
	Ingående anskaffningsvärde	2 964	2 828
	Årets anskaffningar	63	136
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffn.värde	-161	0
	<b>Summa anskaffningsvärde</b>	<b>2 866</b>	<b>2 964</b>
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 275	-2 077
	Årets avskrivningar	-214	-198
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	161	0
	<b>Summa ackumulerade avskrivningar</b>	<b>-2 328</b>	<b>-2 275</b>
	<b>Utgående bokfört värde</b>	<b>538</b>	<b>689</b>

		2009-12-31	2008-12-31
<b>Not 11</b>	<b>Förutbetalda kostnader</b>		
	Förutbetalda hyreskostnader	485	491
	Övriga förutbetalda kostnader	111	92
	<b>Summa</b>	<b>596</b>	<b>583</b>
<b>Not 12</b>	<b>Övriga upplupna intäkter</b>		
	Upplupna intäkter avseende Riksrevisionen	209	120
	Upplupna intäkter avseende kvalitetsgranskning	0	102
	<b>Summa</b>	<b>209</b>	<b>222</b>
<b>Not 13</b>	<b>Statskapital</b>		
	Konst från Statens konstråd	12	12
	<b>Utgående balans</b>	<b>12</b>	<b>12</b>
<b>Not 14</b>	<b>Balanserad kapitalförändring</b>		
	Avgiftsfinansierad verksamhet, under-/överskott	-1 889	797
	<b>Summa</b>	<b>-1 889</b>	<b>797</b>
<b>Not 15</b>	<b>Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser</b>		
	Ingående avsättning	0	174
	Årets pensionskostnad	110	-132
	Årets pensionsutbetalningar	0	-42
	<b>Utgående avsättning</b>	<b>110</b>	<b>0</b>
<b>Not 16</b>	<b>Lån i Riksgäldskontoret</b>		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	627	461
	Under året nyupptagna lån	1 413	342
	Årets amorteringar	-281	-176
	<b>Utgående balans</b>	<b>1 759</b>	<b>627</b>
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 500	800
<b>Not 17</b>	<b>Upplupna kostnader</b>		
	Upplupna semesterlöner och löner inkl sociala avgifter	1 274	1 365
	Övriga upplupna kostnader	1 296	1 279
	<b>Summa</b>	<b>2 570</b>	<b>2 644</b>

**SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER**

	2009	2008	2007	2006	2005
<b>Låneram Riksgäldskontoret</b>					
Beviljad	2 500	800	725	600	600
Utnyttjad	1 759	627	461	378	188
<b>Kontokrediter Riksgäldskontoret</b>					
Beviljad	3 000*	1 000	1 000	1 000	1 000
Maximalt utnyttjad	2 032	44	0	0	0
<b>Räntekonto Riksgäldskontoret</b>					
Ränteintäkter	8	110	157	109	73
Räntekostnader	0	0	0	0	0
<b>Avgiftsintäkter</b>					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	28 000	25 000	27 400	26 060	25 854
Avgiftsintäkter	30 951	23 993	25 813	25 643	26 702
<b>Anslagskredit</b>	<i>ej tillämpligt</i>				
<b>Anslag</b>	<i>ej tillämpligt</i>				
<b>Bemyndiganden</b>	<i>ej tillämpligt</i>				
<b>Personal</b>					
Antalet årsarbetskrafter (st)	19	19	21	19	18
Medelantalet anställda (st)	20	21	21	20	21
<b>Driftkostnad per årsarbetskraft</b>	1 480	1 397	1 280	1 372	1 376
<b>Kapitalförändring</b>					
Årets	2 497	-2 686	-960	-297	1 754
Balanserad	-1 889	797	1 757	2 053	299

\* Kontokrediterna i RGK var 2 000 tkr vid ingången av år 2009 och höjdes till 3 000 tkr enligt regeringsbeslut 2009-08-19.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2010-02-18

Peter Strömberg  
Myndighetschef